

Z cizích revuí.

„Przegląd kawaleryjski“ vychází jako měsíčník ve Varšavě a obsahuje velmi zajímavé a rozmanité články odborné, týkající se polského jezdeckta. V sešitech se setkáváme se studii rázu historického, doplněnými kritickým rozbořem pisatelů, které, jak je často zdůrazňováno, jsou určeny k studiu a prohloubení názorů a znalostí jezdeckých velitelů, s články pojednávajícími o jezdecktu s hlediska jeho organizace, jak velkých, tak malých jednotek, o spolupráci různých zbraní (letectva, dělostřelectva, OA.) s jezdecktem a o jeho použití s hlediska taktického.

Kromě toho mnohé články si všimají výchovy důstojníků jezdeckta a jezdeckého školství, jiné použití pojitků u jezdeckta, ochrany proti plynům a není zapomináno ani na články věnované hygieně koně, doplňování koní v armádě, na sport a na jeho přípravu. Konečně jsou přetřásány v revui i otázky materiální, veterinární, otázka sedla a p.

Ke konci každého sešitu jsou uváděny zprávy o jezdecktu cizích armád, hlavně německé, ruské a konečně i rubrika sportovní, obsahující různé soutěže jak domácí i zahraniční.

Proto lze doporučit našim důstojníkům jezdcům, aby tuto revui čtli již proto, že obtíže četby polské revue jsou pro nás nepatrné a dají se překonat trochou chuti a zájmu.

Przegląd kawaleryjski, ročník 1931, sešit 1. — leden.

Plk. gšt. Tad. Machalski, vel. 26. p. hulánů: Jezdeckto ve světové válce.

V článku navazuje autor na své dřívější práce pojednávající o akcích velkých jezdeckých jednotek ve velkých bitvách světové války a probírá činnost jezdeckta v bitvě pod Lodží v r. 1914 jak na straně rakouské, tak i ruské.

Po vylíčení událostí předcházejících bitvu je probírán její průběh, při čemž jsou hlavně zdůrazněny jezdecké akce na obou stranách, úkoly, které velké jezdecké jednotky v bitvě dostaly, a jak dané úkoly velitelé řešili.

V další části analyzuje autor činnost jezdeckta za této bitvy. Přiznává, že německé velení správně dovedlo ocenit speciální vlastnosti jezdeckta a dávat mu jasné a přesné rozkazy a úkoly. Nebylo to nic divného, neboť Mackensen byl jezdec duší i tělem a bylo mu to přímo vrozeno.

Dané úkoly však jezdeckto zcela nesplnilo a zde hledá autor příčiny neúspěchů. Vidí je především v jednostranném výcviku jezdeckta, které nebylo vlastně školené

pro boj, ale jen pro průzkum a pěšimu boji se téměř vyhýbalo. Proto selhalo tam, kde boj byl nutný k zničení odporů, neboť bez zničení protivníka nelze vyhrát bitvu. Tato tvrzení jsou dokázána příklady z uvedené bitvy.

Druhou příčinu neúspěchu vidí autor v tom, že jezdeckem nebylo disponováno v pravý okamžik. Vystižení pravého okamžiku pro zasazení jezdeckta do bitvy je třeba pokládati za nejobtížnější moment. Nutno je ponechat co nejdéle v záloze a teprve, když bitva dostává již pevný obrys, je do ní vpustiti; tehdy může zásah odpočínutého jezdeckta přinést rozhodnutí pro bitvu. Vyžaduje to však od velitelů jezdeckem disponujícím pevných nervů a klidu. K tomu jsou z probrané bitvy uvedeny opět příklady.

Další příčinu nutno hledati v přílišném rozdrobování jednotek jezdeckta. Jen v masě může mít jezdeckto dostatek síly k vykonání úkolů. To platí jak pro malé jednotky, tak i pro velké. Tato prostá zásada v teorii je špatně však aplikována v praxi, kde každý velitel chce trochu jezdeckta, což vede často k jeho rozptýlení. Podrobně bylo i v této bitvě. A proto jezdeckto úkoly nesplnilo; bylot' ho použito v prostorech příliš širokých. Použití ho v masě Němci nedovedli. Kdyby bývalo 10 divísi jezdeckta, které měli Němci k dispozici, užito v masě, mohlo zde jezdeckto získati jedno z největších vítězství.

Skoro tytéž poznámky platí i pro činnost jezdeckta u Rusů. I u těch chybí v jezdecktu pochopení pro boj, ač disponování bylo též celkem správné. Ani tohoto jezdeckta nebylo použito v masě. Kdyby bylo bývalo 12 divísi ruského jezdeckta shromážděno k jedné akci ve směru přes Kališ na západ, bylo by to bývalo jistě mělo vliv pro celý výsledek bitvy. To se však nestalo a divise byly roztroušeny po celé frontě.

Bitva pod Lodží ukazuje dobrou příležitost k využití jezdeckta, která se v této bitvě na obou stranách naskytla, ale které nebylo využito. V prvních dnech listopadu měli tuto příležitost Rusové, kteří použitím jezdeckta v masě mohli přerušit všechna spojení v týlu německé armády, znemožnit její přeskupení, čehož se Němci skutečně obávali, a vojska ruská by byla dosáhla jistě Odry.

V druhé polovině listopadu se tato příležitost naskytla Němcům, kdy použitím jezdeckta v masě v akci na Piotrkov mohlo odříznouti veškerý dovoz z Piotrkova do Lodží a mohlo dosíci kapitulace 2. ruské armády a řeky Visly.

Jedni ani druhí těchto možností nevycítili.

Plk. gšt. St. Rostworowski, vel. 22. p. hulánů: Ukázková cvičení pro nováčky.

V článku se zdůrazňuje požadavek praktických ukázkových cvičení pro výcvik nováčků. Ušetřilo by se energie instruktorů a dosáhlo velmi dobrých výsledků. Bohužel v praxi se mnoho ztrácí teoretickými výklady bez praktických ukázkových cvičení. Jak je těžko naučiti nováčka teoreticky, aby pochopil službu v hlídce, na polní stráž, jako patrač, jak těžko lze mu vysvětliti, co je terénní zářez a p. Jedno-ukázkové cvičení vyjasní nováčkovi vše a potom teprve možno pokračovati v místnosti a zdokonalovati jej v tom.

Ukázková cvičení však musí býti důkladně připravena, a ač centrální jezdecká škola v tomto smyslu důstojníky vede je u pluku stále nedostatek schopných důstojníků, aby i v malém rozsahu ukázková cvičení řídili. Musí to býti starší velitelé, často velitelé pluku sami. Při krátké služební době nutno klásti na toto cvičení důraz.

Rytmistr Václav Zatorski, 4. pluk jízdních střelců: Lehký tank Garden Loyd Mk VI.

Vývoj malých jednoosobových, dvouosobových tanků, ustálení typu výše uvedeného, jeho výzbroj, taktické upotřebení a jeho transportování.

Plk. veterinář V. Hofman: Vliv práce na zdraví vojenského koně.

Autor probírá potřeby, které jsou nutné k rozvoji a zdraví koně. Jsou to vzduch, krmení a práce. Požadavek práce, její úměrnost, odpočinky jsou v další části posuzovány autorem jako odborníkem a ukázáno, jak velký, buď dobrý nebo škodlivý vliv má práce na koňský organismus, na výkonnost koně a na výkonnost oddílu.

Sešit 2. — únor.

Plk. gšt. Jerzy Grobicki, vál. škola: Jezdecký manévř na bitevním poli.

V úvodu seznamuje nás autor s vlastnostmi, jaké mají mít velitelé velkých jezdeckých jednotek. Je dokázáno, že je velkým talentem vésti za bitvy velké jezdecké jednotky, který musí být již vrozen a který často teprve v bitvě může vzplátnouti. Odtud též tvrzení, že historie jezdecktva je historií jeho velitelů.

Velitele jezdecktva velkých jezdeckých jednotek musí charakterisovati silná vůle k vítězství, chladnokrevnost, rychlá taktická orientace v každé situaci, ještě rychlejší rozhodnutí, okamžitý postřeh ve změně situace, využití i nejmenší chyby u protivníka do všech důsledků, osobní odvaha hraničící až s risikem. Snaha malými silami nutiti protivníka k rozvinutí velkých sil v terénu výhodném pro sebe, udeřiti rychle a rozhodnouti se v pravý čas. Takto se rozhodnouti bylo a bude stále tou nejdůležitější složkou u jezdeckých velitelů a vycitění pravého okamžiku je největší umění a talent, který musí být vrozen.

Těm vlastnostem charakterisujícím jezdeckého velitele velké jednotky nedá se naučit ve školách; ty mohou jen zdůrazniti a rozšířiti obzor vědění seznáním moderních prostředků, s kterými bude jezdecktvo bojovati.

Obdobné vlastnosti jako pro jezdeckého velitele velké jednotky platí v jisté míře i pro nižší jezdecké velitele. Ty škola spíše vychovává a učí je, jak vůli velitele velké jednotky prováděti, jak pracovati v jeho duchu a k společnému cíli.

Tomu se lze učit ve škole a především při studiu historických příkladů, kde vyniknou plně výše uvedené vlastnosti jezdeckých velitelů velkých jednotek, způsob provedení jejich myšlenek podřízenými a chyby, kterých se podřízení dopustili ze všech možných příčin.

Citované myšlenky autor v pokračování rozbírá v studiu historického příkladu velké jezdecké bitvy pod Brandy Station.

Srovnává ji s jezdeckou bitvou u Jaroslavic v r. 1914. Velebí právě jezdecké vlastnosti gen. Kellera v této bitvě a srovnává je s jezdeckými vlastnostmi gen. Stuarta v bitvě pod Brandy Station, sice poněkud zastaralé, ale pro studium a pro čerpání poznatků stále moderní. Hodnoty jezdeckého velitele se objevily v této bitvě u gen. Stuarta v míře nejvyšší.

Autor rozbírá bitvu u Brandy Station s hlediska velitelů stran, složení sil, terénu a probírá jednotlivé fáze bitvy. Ke konci kritizuje s vlastního hlediska celou bitvu, hlavně s všeobecného hlediska taktického manévru jezdecktva.

Článek je pozoruhodný hlavně zhodnocením vlastností, které má mít jezdecký velitel.

Mjr. Alex Stebelski, válečná škola: Spojení v samostatné jezdecké brigádě při zajištění pochodu a v útoku.

Na podkladě námětu probírá autor otázku spojení s hlediska taktického i technického v samostatné jezdecké brigádě, při zajištěném pochodu a přechodu z něho v útok.

Plk. gšt. Wlad. Bogusz-Roland: Koně do soukromého užívání a přívlasta vojenského koně.

Vzhledem k tomu, že vojenské jízdní útvary vyřazují každý rok ještě mnoho mladých koní, často pro nepatrné vady, přimlouvá se autor, aby byli dávání koně do soukromého užívání přibližně tak, jak je tomu u nás.

Rytmistr 4. p. jízdních střelců Waclaw Zatorski: 6 tunový lehký tank Vickers-Armstrongs.

Popis tanku tohoto nově konstruovaného typu.

Sešit 3. — březen.

Plk. gšt. J. Grobicki, profesor na vál. škole: Daleký průzkum důstojnické hlídky v r. 1914.

(Taktické úvahy na podkladě osobní zkušenosti autorovy.)

Autor líčí činnost průzkumné hlídky 2/9 1914 v síle 8 jezdců, jejímž byl velitelem jako důstojník, od 4. rakouské divise po bitvě u Jaroslavice, když velení této divise po gen. Zarembovi převzal gen. Berndt.

Celková situace byla ta, že rakouská armáda, byvši Rusy poražena, ustupovala za Verešnou a jezdeckto krylo ústup armády a mělo zároveň úkolem zjistiti směr postupu hlavních ruských sil. 4 jezd. hlídky od 4. rakouské divise, mezi nimi hlídka autora, dostaly tuto část úkolu — zjistiti učlenění a postup hlavních ruských sil.

Autor líčí velmi zajímavě a podrobně průběh činnosti hlídky, jež byla sice nebezpečná, ale měla velmi dobrý úspěch. Pronikla do uskupení ruských vojsk, zjistila vyšší nepřátelské jednotky a směr jejich postupu a získala velmi cenné zprávy.

V druhé části provádí autor kritiku činnosti své hlídky, a to s hlediska technického a taktického. Na jednotlivých epizodách ukazuje zásady pro činnost daleko jdoucích průzkumných hlídek, kreslí vlastnosti, jaké musí míti velitel takové hlídky (důstojník) i jednotlivci a jak redigovati hlášení. Dochází k tomu, že i když při výřeviku v míru nespecialisujeme, v průběhu války přece se specialisté-patračí — vypracují. Dále srovnává s hlediska taktického názory na podobné hlídky v r. 1914 s nynějšími, uvažuje o možnosti odesílání zpráv, a o vzdálenosti, na jakou podobné hlídky mohou býti poslány. Ke konci varuje velitele, aby nepožadovali velkou rychlost pohybu průzkumných hlídek, neboť jejich činnost je vysilující. Uvádí, že nebude větší rychlost pohybu v hodině u hlídek, pracujících na větší vzdálenost, než 4–5 km.

Článek je velmi poučný, zajímavý, protože je čerpán ze skutečnosti, a měli by jej čísti všichni jezdecktí důstojníci.

Kpt. poz. letec C. Kitkiewicz: Spojení při spolupráci letectva s jezdecktem.

Autor jako letecký důstojník zdůrazňuje, že první podmínkou dobré spolupráce jezdeckta s letectvem je správné a rychle fungující, a dobře zorganizované spojení mezi oběma zbraněmi. Dokládá, že dosíci tohoto spojení jest a bude vždy velmi obtížné, ježto jezdeckto pracuje na širokých frontách, pohybuje se rychle, mění často svou sestavu, což vše jsou velmi vážné složky, které spojení ztěžují.

Ale je nutno je překonati a studovati již nyní v míru, aby ve válce pro zanedbání spolupráce s hlediska spojení nedošlo k vážným poruchám a ztrátám u obou jednotek.

Za první podmínku úspěšného spojení pokládá autor důkladnou vzájemnou znalost obou zbraní, znalost bojových způsobů, seznámení s bojovými úkoly a pohotovost a připravenost obou zbraní všemi silami dosíci úspěchu při společné akci.

S hlediska taktického se požadavků dobrého spojení dosáhne důkladným výcvikem jezdeckta a letectva v společné doktríně dlouhou společnou práci v míru,

dosažené hlavně častým a vzájemným přidělováním na zkušenou, před bojem důkladným vzájemným obeznámením s úlohou a se styčnými důstojníky letectva u vyšších velitelů jezdeckva.

Pak probírá autor možnosti vzájemného spojení mezi oběma zbraněmi, používaná pojítka a jejich hodnotu.

Rytmistr 4. p. jízdních střelců W. Zatorski: Boj proti obrněným autům a palebné prostředky jezdeckého pluku protinim.

Autor popisuje tu viaštní OA., jich užití s jezdecktvem se zvláštním zřetelem na OA. ruské a německé armády a hodnotí palebné prostředky jezdeckého pluku, kterými může proti OA. působiti. Ke konci zvlášť zdůrazňuje, jak lze čeliti obrněným automobilům ruské a německé armády. Plk. gšt. Jos. Vrzáček.

Militärwissenschaftliche Mitteilungen LXII (1931), červenec—srpen.

Die österreichisch-ungarische Kavallerie. Plukovník v. v. Alfons Bernhard uvažuje v obsáhlém článku o tom, proč rak.-uh. jezdecktvo, jež bylo podlo předválečných názorů velmi dobré, tak málo vykonalo ve světové válce. K ujasnění uvádí stručný historický přehled vývoje od dob Marie Terezie až do světové války. Podstatné změny způsobila reforma arciknížete Karla z roku 1805, kdy nový předpis pro výcvik zavádí útok ve dvou sledech místo dotavadních tří. Tento předpis zůstal v platnosti plných 46 let.

Předpis vydaný roku 1851 zavádí útok v šiku. Rozeznává sice ještě těžké a lehké jezdecktvo, ale výcvik obou je již jednotný.

Válka v roce 1859 dala poznat mnohé nedostatky a zkušenosti získané v tomto tažení byly podkladem k vytvoření brigády, jež svěřena gen. Edelsheimovi. Ten vyzkoušel s ní nový způsob výcviku a na jeho zkušenostech byl založen nový předpis.

Edelsheimova reforma se vztahovala především k výcviku jednotlivce, zvláště v jízdě na koni, aby mohl plnit úkol patrače a spojky zcela samostatně. To nebylo tehdy tak jednoduché, jak se to zdá dnes. Koně vycvičení v semknutém tvaru znali sice signály a povely téměř z paměti, ale byli málo poslušni a dostat koně ze šiku nebo přes překážku nebylo tak snadné.

Pro boj požadoval nový předpis rychlé přechody z kterékoliv formace do šiku, při čemž jednotky musily zůstat pevně seřveny.

Novou epochou ve vývoji byly reformy provedené po válce 1866 v letech 1867-69, kdy zmizeli kyrysníci a s nimi rozdíly mezi těžkým a lehkým jezdecktvem. Armáda byla přezbrojena a znovu organizována. Jezdecktvo dostalo karabinu. Také uniforma byla zjednodušena. Barvou měla býti podobná uniformě pěchoty, ale od tohoto pravidla bylo brzy upuštěno a již v roce 1867 dostaly dva hulánské a jeden husarský pluk červené kalhoty, jichž byla veliká zásoba pro dobrovolnický sbor, který chtělo Rakousko vyslat do Mexika. A když se ukázalo, že červená látka je velmi dobré jakosti, čímž získala přízeň intendance, byly všeobecně zavedeny červené kalhoty pro celé jezdecktvo, jež je potom nosilo 50 let.

Odstranění těžkého jezdeckva mělo za následek požadavek jednotného druhu koně pro veškeré jezdecktvo. Bylo přikročeno k velké akci zušlechtění dobrého domácího koně anglickou a arabskou krví. Arabské hřebce v Orientu nakupoval generál Brudermann, otec pozdějšího velitele 3. armády. Výsledky nebyly na začátku valné, ale před samou válkou projevil se vliv této akce velmi úspěšně.

Jinak však od války v roce 1866 jezdecktvo ve svém výcviku ustrnulo. V posledních letech před válkou objevily se některé opravné návrhy, ale z nich nebylo uskutečněno téměř nic. Podstatné z nich byly:

1. Koně musí zvyknout válečným útrapám a různému krmivu, neboť armáda potřebuje zdatný válečný a ne luxusní koňský materiál.

2. Nepoddajné sedlo nutno nahradit novým systémem Wilhelmi-Kybast a zjednodušit balení na koni.

3. Doplnit výzbroj jednotlivce bodákem, zvýšit počet nábojů a dát každému pluku dva kulometné oddíly po 4 t. kulometech.

4. Zjednodušit jízdařenský výcvik, zato věnovat více práce výcviku v terénu.

Zavádění nového sedla mělo být začato v roce 1915. Tento odklad se špatně vyplatil, neboť po prvních velkých námahách na počátku války byla většina koní otláčena. Na příklad jezdecko 2. armády — 1., 5. a 8. jezd. divise měly dne 25. srpna 1914 pro těžké otlaky, způsobené špatným sedlem, z původního počtu 17.000 mužů a 16.000 koní celkem jen 2300 jezdců.

Také doplnění pluků těžkými kulomety nebylo provedeno a v zjednodušení výcviku nestalo se rovněž mnoho.

Celkem tedy od roku 1866 nebylo rak.-uh. jezdeckta v poli použito, nemělo nových, vlastních zkušeností a r. 1914 nemělo jediného jezdce, jediného důstojníka, který by byl kdy atakoval nepřítele.

Politická situace od let osmdesátých naznačovala srážku s Ruskem. Proto také byla Halič přesycena jezdecktvem, neboť se očekávalo, že akce by začala tam vpádem mocného ruského jezdeckta. Když potom v roce 1914 k němu nedošlo, zůstalo 9½ jezd. divisi roztaženo podél hranic a četnými planými poplachy byly tyto divise opotřebovány dříve, než vlastní operace začaly.

Nové překvapení je očekávalo, když překročily hranice a nepřítel se vyhnul atace. Jezdecké divise narážely na smíšené útvary nebo na zakopanou pěchotu, takže až na nepatrné výjimky vůbec nepronikly. Jen jednou došlo k většímu jezdeckému boji, u Jaroslavic na sever od Zborova, kde se dne 21. srpna 1914 střetly části 10. jezd. divise ruské s Rakušany v bojích, z nichž vyšla rakouská 4. jezd. divise s velkými ztrátami, zanechavši na bojišti i všecko dělostřelectvo.

Ze zkušeností v prvních bojích plynulo, že dosavadní taktika jezdeckta selhala, a proto se vrchní velitelství rozhodlo formovat z jezdeckta pěší útvary. V zimě 1915-16 bylo použito v zákopech i oněch částí, které dotud měly své koně.

Když potom v zimě 1917 byl již citelný nedostatek koní, bylo veškeré jezdeckto, vyjma 11. honv. jezd. divise a šest pluků užívaných jako divisní jezdeckto, organizováno v pěší útvary, což znamená vlastně zánik rak.-uh. jezdeckta.

Das Aufklärungsgefecht bei Posadow des Kavalleriekorps Wittmann am 26. August 1914. Rittm. v. v. Karel Scheff líčí události dne 22.—26. srpna 1914. Zajímavá podrobná studie z počátku války.

Deutsche Wehr, roč. IV. (1931), čís. 29, str. 757 — přináší článek „Die Wandlung der Kavallerie“ od gen. Brandta, v kterém uvažuje autor o příčinách, které vedly k úplné změně taktiky jezdeckta po světové válce. Především vidí původ nezdaru v přílišném ustálení názorů na způsob boje jezdeckta, ačkoli nechyběly varovné hlasy, na př. gen. v. Bernhardiho. Názorům na úkoly a způsob boje odpovídala i organizace. Jezdecké brigády v míru podléhaly velitelům armádních sborů, kteří uplatňovali své názory, ale nebylo v nich jednotnosti.

Jiný důvod spatřuje v houževnatém lpění na starém a odpor proti novotám v trupě. Důležitý vliv mělo také to, že většina vyšších velitelů vyšla z jiných zbraní, jimž věnovali svou péči na újmu jezdeckta, které samo nemělo v čele velitele s nutnou pravomocí, nýbrž jen inspektora jezdeckta, jehož působnost byla úzce vymezena.

Když jezdecktvo táhlo do světové války, bylo považováno zjednávání zpráv za jeho nejdůležitější úkol. Účast jezdecktva v bitvě, podle tehdejších názorů, záležela v atace na koni. Veškeré jezdecktvo bylo sice vyzbrojeno palebnými prostředky, ale chyběl výcvik v pěším boji ve větších svazech, neboť palebné prostředky měly sloužit jezdecktvu k zvýšení soběstačnosti při vyhledávání zpráv, aby nebylo tolik závislé na pěchotě, jako tomu bylo v roce 1870/71, kdy jezdecktvo musilo vyčkávat pěchotu před uzavřenými soutěskami nebo před vesnicemi hájenými pěchotou. Všechny výcviky směřovaly k tomu, aby útok koňmo přinesl rozhodnutí.

Z názoru, že zvědy jsou hlavním úkolem jezdecktva, vyplynulo, že každá armáda musí mít své armádní jezdecktvo, čímž došlo k úplnému roztržení sil, jež v rozhodujících okamžicích nebylo možno soustřediti. Na př. v bitvě na řece Ourcq byla z 12 jezdeckých divísi na rozhodujícím křídle 1. armády toliko jedna.

Názor, že ataka je hlavním způsobem boje, vedl k tomu, že boj pěšky ve větších svazech byl zanedbáván. Až do pluku byl výcvik v pěším boji prováděn, ale ani v něm ne jednotně.

Vyššímu vedení unikla skutečnost, že v příští válce bude pěší boj rozhodujícím činitelem i u jezdecktva, a proto se nepostaralo o to, aby mělo i dostatečné palebné prostředky pro tento způsob boje. Tak nestačilo dělostřelectvo — 3 baterie u jezdecké divise — když šlo o pěší boj celé vyšší jednotky, neboť vybavení směřovalo k tomu, aby jezdecká divise měla podporu pro útok na koni anebo pro místní akce při vyhledávání zpráv. Provést větší útok s jezdeckou divísi proti hodnotnému odporu bylo nemožné; neboť nebylo k tomu ani prostředků ani výcviku. Tato vyšší jezdecká jednotka mohla zlomit slabší nepřátelské odpory, bránit se na místě nebo vést boj na zdrženou, ale do vážného útoku se nemohla pustit.

Jezdecktvo není tedy vinno na těchto nedostatcích, a sledujeme-li jeho výkony ve válce, musíme se divit, kolik při nedostatečném vybavení dokázalo.

Je tedy nutno, aby jezdecktvo bylo pozměněno. Jeho nejdůležitější úkol nutno vidět v účasti v bitvě. Zvědy zůstanou sice i nadále jedním z jeho úkolů, ale hlavní úlohu v tomto směru přejímá letectvo. Z toho plyne i nutnost dokonalého pěšího výcviku, neboť jezdecký boj vyšších svazů je nemožný a omezí se jen na menší jednotky, dosáhnou-li překvapení nebo jsou-li ve spojení s jednotkami bojujícími pěšky.

To jsou tedy zkušenosti v poslední válce draze krví zaplacené a k nim nutno přihlížet při nynější organizaci a výcviku.

Organisace musí být taková, aby slučovala jezdecktvo ve velké svazy, které jsou s to v mase zasáhnouti proti slabě nepříteli tam, kde se hledá rozhodnutí. Jezdecktvo musí dostat vše, čeho potřebuje k provedení těžkých útoků pěšky, obdobně jako pěchota.

Válečné zkušenosti jsou podkladem výcviku.

Byla-li předválečná jezdecká divise útvarem čistě jezdeckým, je dnes útvarem smíšeným, útvarem všech zbraní, který se svou palebnou silou blíží pěší divísi a střelec-jezdec má touž úlohu jako střelec-pěšák.

—a—

Deutsche Wehr, roč. IV. (1931), č. 30, str. 774 obsahuje pokračování článků gen. Brandta z č. 29 pod názvem: „Das Wesen der Kavallerie“. Autor poukazuje k tomu, má-li velitel úspěšně vést svazy různých zbraní, že musí znát podstatné jejich vlastnosti, aby jich využil co nejlépe. Pěchota a dělostřelectvo, jež tvoří hlavní zbraně, těší se velké pozornosti po té stránce. Jezdecktvo, tvořící jen malý zlomek celé armády, je však opomíjeno. Výjimku činí Francie, která obnovila vysoké vojenské učiliště pro jezdecktvo, pro vyšší velitele, kteří za války budou povoláni, aby veleli i jezdecktvu.

Podstatnou vlastností jezdeckta je velká pohyblivost spojená s mohutností palby. Pohyblivost je prostředkem k dosažení cíle, který se ztotožňuje s cílem pěchoty: v boji porazit nepřítele, vnutit mu svou vůli.

Obratné využití pohyblivosti jezdeckta je umění je vésti. Pohyblivost musí být využito k tomu, aby palebné prostředky s překvapením byly uvedeny v činnost na slabém místě nepřítelově. Čím účinněji se takový zásah projeví, tím lépe bylo jezdeckto vedeno. Že to není tak snadné, o tom mluví válečné dějiny a to je také příčinou, že správného použití jezdeckta dosáhli jen velcí válečníci.

Ale nejen v tomto velkém měřítku, nýbrž i v taktických situacích nutno z pohyblivosti jezdeckta těžit. Rozdíl mezi taktikou pěchoty a taktikou jezdeckta je právě vyjádřen větší rychlostí a pohyblivostí jezdeckta. Tato vlastnost dovoluje jezdecktu širší volbu pro směr útoku, neboť snadno provede bočné přesuny, kterými lze nepřítele překvapit. Má-li jezdeckto skutečně překvapit, musí být s to z pochodových úkolů ihned přejít do boje, kdežto pěchota musí se k tomu připravovat. Také zálohy mohou být lehce přesunovány.

Jezdeckto má působit proti slabým místům nepřítele. Z toho plyne, že musí jednat rychle, dříve než překvapený nepřítel se vzpamatuje a zesílí ohrožené místo. Proto také jezdeckto nasazuje k útoku valnou část svých prostředků, vzdávajíc se hloubkového členění, při čemž lze zajít tak daleko, že nebude vůbec mít záloh. Tím způsobem ovšem nemůže bojovat pěchota, která je odkázána na soustavné vedení úsilí z hloubky. Mimo to jezdeckto dostane často i úkol, kde se nehledá útokem rozhodnutí a kde boj bude po dosažení omezeného cíle přerušen. Zde znovu využije své pohyblivosti, aby se odpoutalo od nepřítele za výhodnějších podmínek než pěchota.

Jiným rozdílným způsobem vedení boje je boj na zdrženou proti nepříteli, který je v převaze. Prostor bývá tak rozsáhlý, že je neúměrný možnostem jiných zbraní. Jezdeckto v něm nanévruje v oddělených skupinách vzájemně se podporujících.

Také pro přepad palbou lze jezdeckta vhodně využít, neboť zmizí po vykonání úkolu tak rychle, jak se objevil.

Všechny uvedené způsoby boje vyžadují, aby jim byla přizpůsobena činnost dělostřelečtva. Jezdeckto musí mít za pochodu dělostřelecké části blízko u čela, aby bylo ihned po ruce, jakmile boj je zahájen.

Má-li jezdeckto bojovat na místě pěchoty, potom jedná právě tak, jako tato zbraň.

Kdo používá jezdeckta, má vždy dobře uvážit, než mu dá úkol, zda by jej nemohla provést pěchota stejně dobře, ne-li lépe, čímž se často vyhne neúčelnému použití.

Často bude nuceno jezdeckto zaskočit na místě pěchoty. Tu je třeba uvážit, že při tom zůstávají nevyužity jeho podstatné vlastnosti a že může být předčasně opotřebováno neb zničeno. Je sice jisté, že ztráta pěšáka se rovná ztrátě jezdce, ale je rozdíl, ztratí-li pěší divize jednu pěší rotu, nebo jednu eskadronu. V prvním případě může bojovat dál, v druhém je bez převážného orgánu.

Jezdeckto pochoduje rychleji než pěchota a je schopno i velkých výkonů. Ale i silý koně mají své hranice a vyčerpaná jednotka se jen pomalu zotavuje. Proto je na všech velitelích, aby šetřil síl svého jezdeckta, chtějí-li v případě potřeby od něho požadovati maximum výkonu.

Deutsche Wehr, roč. IV. (1931), č. 32, str. 821 — obsahuje pokračování článku z č. 29 a z č. 30. gen. Brandta: „Die Bedeutung der Kavallerie“.

Cena jezdeckta záleží v tom, že jeho pohyblivost dovoluje působiti s překvapením mohutnou palebnou silou na slabém místě nepřítele. Je otázkou, zda bude moci

v budoucí válce uplatnit tento způsob činnosti, neboť od toho závisí jeho nárok na existenci.

Slabými místy u nepřítele je vždy třeba rozuměti bok a tyl. Tyl je citlivým místem vždy, neboť zde je ohroženo spojení, na němž závisí veškerá činnost bojujících vojsk. Bok nemusí být slabý, neboť vhodnou sestavou, ve které jsou jednotky na křídle členěny stupňovitě do hloubky, stává se citlivým až hluboko, kde jednotky přestávají. Slabá jsou i místa v souvislé frontě, kde nepřítel má dočasně málo sil. Po prolomení na takovém místě objeví se zase možnost působení do boku.

Tyto možnosti uplatňují se jak ve velkém měřítku, kdy je nasazeno armádní jezdecktvo, tak i v malém rozsahu u menších částí, ovšem v přiměřeně omezeném významu. Budou v příští válce volná křídla a tyl? Zjistě, že obojí. Jen velmi silná armáda mohla by být uvedena v pohyb tak, aby obě její křídla se opírala o nepřekonatelné překážky nebo o hranice státní. Ale i zde během operací vzniknou volná křídla, na př. při přechodech vodních toků, při překročování pohoří. Velitel usilující o zasažení nepřítele v boku a tylu má v budoucnu v ruce výborný prostředek v letectvu, jež mnohem rychleji může mu dát zprávy o vývoji situace než dřívější pozemní průzkum. Z toho plyne, že akce do boku a tylu nepřítelova budou v budoucnu daleko častější, než tomu bylo dříve.

Aby mohlo být nepřátelské slabiny využito, je nutno, aby jednotky takové akce provádějící byly rychlejší než nepřátelská masa a mohly skutečně překvapit a aby měly i potřebnou sílu, neboť úspěch je podmíněn těžkými boji.

Rychlé jednotky, jež jsou k tomu účelu dnes způsobilé, jsou jezdecké divise, pěchota na automobilech s motorisovaným dělostřelectvem a motorisované útvary. Bojové letectvo může je velmi účinně podporovat. Pěchota na autech bude sotva kdy použitelná samostatně, neboť těžko provádí potřebný průzkum a ještě nesnadněji se zajišťuje. Motorisované útvary jsou dosud velmi omezovány v činnosti vhodností terénu. Nepřátelské odpory, jež nemohou obejít, jen velmi těžko zdolají, neboť mají nedostatek lidí k pěšímu boji, kterého je tu třeba. Jsou nyní v podobné situaci, jako bylo jezdecktvo ve válce 1870/71. Prozatím jsou také dosti těžkopádné.

Také obrana proti těmto bojovým prostředkům je neustále v rozvoji a zlepšuje se velmi rychle. Jak dopadne toto závodění mezi pancířem a ničivým prostředkem proti němu, ukáže příští válka.

Jezdecktvo má všechny vhodné vlastnosti pro úkoly vedoucí do boku a tylu nepřítele. Je dosti rychlé, samo si hledá zprávy, zajišťuje se a má i žádoucí sílu. Je-li doplněno obrněnými vozidly a následováno pěchotou na autech a motorisovaným dělostřelectvem, může vytvořit těleso způsobilé k plnění všech úkolů.

Jezdecká divise musí mít organickou část obrněných vozidel, neboť jich potřebuje k podpoře průzkumu a k boji proti obrněným vozům nepřítele. Mimo to je výhodné mít i mimo svaz zvláštní motorisované jednotky.

Tyto mohou být potom podle potřeby jezdecké divise přiděleny jako posilové prostředky. Slabinou motorisovaných jednotek je nedostatek zkušeností s jich použitím a velký náklad, kterého jejich zřízení vyžaduje, neboť není možno je improvisovat a jejich prostředky musí být opatřeny již v míru.

Zápas motoru s koněm nedospěl dosud tak daleko, aby jezdecktvo bylo zatlačeno do pozadí. Jeho použitím v jezdecktvu vzrostla jeho pohyblivost a průraznost. Má-li ale jezdecktvo v dalším vývoji udržet krok, potom je nutno, aby bylo s to vykonávat dlouhé pochody, aby mohlo beze ztráty času přejít v boj a aby pěšky dovedlo bojovat stejně dobře jako pěchota.

Militär-Wochenblatt roč. 115 (1931), čís. 46, sl. 1798 přináší překlad článku o eskadroně motocyklistů z „Revue de Cavalerie“ (leden-únor, 1931), čtenářům již známý.

Ve sloupci 1807 je další příspěvek k diskusi „Truppen-Reitvorschrift“, v němž autor dospívá k názoru, že nynější předpis vyhovuje a že by bylo výhodnější zjednodušit pěší výcvik.

V čísle 47, roč. 115, sl. 1842 je pokračování zmíněného článku o eskadroně motocyklistů, a autor npor. von Coerper připojuje svůj názor o důležitosti tohoto pokusu.

V témže čísle ve sloupcích 1853—55 pojednává se v článku *Ein Eskadron-Übungstag* o výcviku eskadrony na konkrétním případě řešícím postup eskadrony k obchvatnému útoku.

V čísle 48, roč. 115, sl. 1880—84 v článku *Reiterliche Entwicklung neuzeitlicher Kavallerie* je další příspěvek k diskusi o zjednodušení jezdeckého výcviku. Autor je zástupcem novějších názorů, kladoucích důraz na přípravu a práci s koněm v terénu, jež prospívá jak koni, tak i jezdci. Obrací se hlavně proti vývodům generála Posecka. Nový požadavek, který klade, zní ulehčit koním na balení, neboť tím jejich výkonnost stoupne.

V čís. 1, roč. 116, sl. 9—12 ve článku *Strassenpanzerkraftwagen und Nebel* pojednává kpt. Engfer o použití umělé mlhy k ochraně OA. a uvádí příklad z anglického „Royal Tank Corps Journal“ z listopadu 1930. Doporučuje se vybavit OA. přístroji nebo ručními granáty, bombami pro vytvoření umělé mlhy a uvádí několik příkladů, jak si představuje použití. Jde hlavně o zamlčení překážek, jež mají být odstraněny a jež jsou střeženy nepřátelskými střelci neb o krytí ústupu proti vozům, jež jsou v převaze, aby byl zpomalen jejich postup. Ve sl. 21—22 kritizuje se článek o výcviku eskadrony, kde autor považuje uvedené příklady, vlastně jejich řešení za méně vhodné.

V čís. 2, roč. 116, sl. 47—51 uzavírá se debata o zjednodušení jezdeckého výcviku článkem *Vereinfachung des Reitdienstes*. Redakce zaujímá zde stanovisko k jednotlivým článkům, jak byly uveřejňovány a vyzvedá dobré věci z každého. Závěr vyznívá ve prospěch zjednodušení výcvikové metody, aby v dresuře bylo dosaženo onoho stupně dokonalosti, kterého je nutně třeba pro docílení poslušnosti u koně a schopnosti pro válečnou službu. Z dalších pokusů v této příčině vzejde jistě nový předpis pro výcvik.

Militär-Wochenblatt roč. 116 (1931/32) čís. 3, sl. 92—93.

V článku „*Die Krafttrad-Kompanie*“ je studie o složení motocyklistické eskadrony, ke které dal podnět článek uveřejněný v číslech 46 a 47 téhož časopisu.

Autor navrhuje eskadronu o třech četách, a to 2 čtyři střelecké po třech družstvech, po 2 lehkých kulometech a jedné četě těžkých kulometů o čtyřech družstvech po jednom těžkém kulometu.

Bojový trén o 7 autech schopných pohybu v terénu 1½ tunových a 2 nákladní auta pro zásobování.

Autor považuje jednotku za schopnou vésti samostatně boj teprve tehdy, má-li těžké kulometry.

Proti francouzské organizaci, kde motocykly zůstávají na místě, ježto jsou jen dva jezdci (řidič a v přív. vozíku střelec), navrhuje dát na každý motocykl 3 jezdce, aby jeden vždy zůstal u stroje, s kterým může potom rychle vpřed. Veden je snahou přivést maximum palebné síly na místo a v činnost s minimálním počtem osob a vozidel.

V témž čísle v sl. 99 až 100 je článek „Pistolenschiessen vom Pferde“. Autor vykládá zásady výcviku střelby z pistole na koni podle ustanovení zvláštního předpisu americké armády pro střelbu z pistole. Výcvik je rozdělen ve tři údobí: bezpečné zacházení se zbraní, navykání koní a ostrá střelba. Jezdec je cvičen ve střelbě vpřed, napravo, nalevo a vzad, při čemž se začíná střelením na strany. Popisuje způsob, jak zaměřovati na cíl, jak zvykat koně a jak provádět ostrou střelbu.

—a—

Militär-Wochenblatt, roč. 116 (1931), č. 5, sl. 169—172.

Generál v. v. Poseck uzavírá debatu o potřebě nového předpisu pro výcvik v jízdě na koni v článku „Nachklang zur Reiterlichen Entwicklung neuzeitlicher Kavallerie“, v němž připouští možnost samostatného zpracování předpisu pro výcvik v jízdě terénem, ale na podkladě příslušných ustanovení nynějšího předpisu, k němuž by byl připojen jako nová část.

Ve sl. 172—175 kpt. Engfer v článku „Krafttraderverbände und Nebel“ pojednává o použití umělého zamlžení jednotkami motocyklů.

Revue de cavalerie (1931), květen—červen.

Le général Bridoux. Generálové Brécard a Boucherie věnují posmrtnou vzpomínku památce generála Bridoux, který padl 17. září 1914 jako velitel jezdeckého sboru, jehož velení převzal dne 8. září.

Dne 17. září dosáhla 5. jezdecká divise prostoru Beauvois a chystala se k útoku na Saint-Quentin. Generál Bridoux sledoval útoky 5. divise a nařídil 1. jezdecké divisi, kterou měl do té doby v záloze, aby postoupila do prostoru Poeuilly a byla pohotově zesílit 5. jezdeckou divisi.

Brigády útočného sledu postupovaly za silného lijáku a větru v rozmoklé půdě jen velmi těžce proti nepřátelským odporům.

V 13 hodin generál Bridoux netrpělivě čekal na příchod 1. jezd. divise, jež mohla v tu dobu dosáhnout Poeuilly, a vyjel, aby ji sám dal rozkazy.

Šest vozů vezoucích generála a jeho štáb projelo Poeuilly jeden za druhým, generál s náčelníkem štábu ve třetím voze. Ježto ve vesnici nebyl nikdo od 1. jezd. divise, vyrazily vozy po úzké cestě na Estrées. V tom okamžiku spatřili všichni na blízkém návrší jakousi skupinu, o níž se domnívali, že patří k 5. jezd. divisi; byli již před ní, když rozeznali německé uniformy a dostali palbu.

Ridič prvního i druhého vozu byli zastřeleni. Ostatní se pokoušeli obrátit, ale kromě posledního vozu zůstali vězet v rozmoklém příkopu.

Náčelník štábu s ostatními obklopili generála a pomohli mu do posledního vozu. Leč Němci soustředili palbu na tuto skupinu a generál byl zasažen. Štáb se obrátil proti nepříteli a řidič ujel s těžce raněným do vesnice. Náčelník štábu, sám raněn, se zbylými třemi muži ustoupil do vesnice, ostatní zůstali na místě mrtvi a ranění. Nepřítel pak, když vyrazil k pronásledování, narazil již na čelní jednotky 1. jezdecké divise.

Generál Bridoux byl dopraven ve vesnici Poeuilly do domu a uložen na lůžko. Jeho zranění bylo smrtelné a generál podlehl mu ještě před večerem, kdy s nasazením posledních sil pravil: „Umírám s radostí pro svou vlast a řekněte jezdeckému sboru, nechť má smrt je mu příkladem.“

Quelques aspects de la division de cavalerie moderne dans la marche à l'ennemi. Chef d'escadrons Trémeau studuje přesun jezdecké divise, složené přibližně jako dnešní francouzská jezdecká divise, na příkladě

který má za podklad obdobnou situaci, jaká se vytvořila v době od 25. do 30. srpna 1914 před 4. a 5. armádou francouzskou.

V první části rozebírá možnosti ubytování jezdecké divise a noční přesun a uvádí rozkazy, které by velitel divise vydal.

La dernière colonne du colonel Ving. Commandant Malcor popisuje činnost skupiny patnácti eskadron plukovníka Vinga v Syrii v roce 1926.

Les „quatre-vingt“ — le régiment de Berchény (1er hussards).

Historická studie z dějin 1. husarského pluku. Původ husarského pluku nutno hledati v Uhrách v době Ludvíka XIII. První husarský pluk vůbec zřízen byl v roce 1701. V roce 1720 byl postaven 1. husarský pluk řadový. Jeho velitelem a majitelem byl uherský šlechtic emigrant Ladislav Berchény. Týž pluk byl také posádkou v Praze na války v letech 1741—48.

Dále je líčena účast pluku v taženích před revolucí a po revoluci až do roku 1871. Pourquoi faut-il motoriser?

Výtah z článku generála Semeta a majora Willemse (belgické armády), uveřejněného v únorovém čísle 1931 — Bulletin Belge des Sciences Militaires.

Ve výtahu se poukazuje na to, jak se francouzská jezdecká divise stala smíšeným útvarem jezdecká a motorisovaných jednotek.

Dressage et monte à l'obstacle du cheval de concours.

Pokračování článku z předešlého čísla. Autor popisuje materiální potřeby pro výcvik koně na jízdárně a výstroj koně: sedlo, popruhy, uzdu, otěže, martingal, třmeny atd.

Literární přehled.

Generalleutnant a. D. G. Brandt: Moderne Kavallerie-Betrachtungen über ihre Verwendung, Führung, Organisation und Ausbildung. — Nákladem Mittlerera v Berlíně, 1931; 141 stran, za 42.50 Kč. Jak podtitul naznačuje, je kniha věnována novým názorům na organizaci a použití jezdecká a autor projednává v ní postupně: úkoly moderního jezdecká, jeho vedení a taktiku, organizaci a výcvik.

V historickém přehledu poukazuje na to, že se staré formy vývoje objevují znovu; sesedá-li dnes jezdecká, aby své úkoly plnilo pěšky, lze v tom vidět obdobu způsobu boje kočovníků v dávném starověku. Jestliže v dávných dobách byl jezdec bojujícím jedincem, naučil se postupem času bojovat v určitém pořádku, až konečně válečníci pozdějších dob seznali podstatu jeho použití, záležící ve využití pohyblivosti a průraznosti. Starověcí kočovníci využívali rychlosti koní k napadání nepřitele v drobných pútích, vyhýbajíc se rozhodnému boji. V starých kulturních státech se těži rychlosti a mohutnosti nárazu. V těchto formách boje tkví původ lehkého a

těžkého jezdecká, kteréžto rozdělení teprve světovou válkou vzalo za své.

Využití rychlosti a pohyblivosti jezdecká při zvědech, zajištění a pronásledování nacházíme již u Alexandra Velikého, který dovedl nasadit masu svého jezdecká nejen k uvedeným akcím, ale i ke konečnému rozhodnutí bitvy. Na těchto úkolech se od té doby nic nezměnilo. Studium bojů starověkých válečníků je i dnes velmi prospěšné.

V dalších příkladech poukazuje autor na to, že úspěchu dosáhl vždy onen vůdce, který dovedl své jezdecká organisovat ve velké svazy a dovedl je vésti (Hanibal, Džengizchán, Gustav Adolf, Bedřich, Napoleon).

Mnohé ze zkušeností upadly však brzy v zapomnutí, třebaže bitvy 19. století jsou vedeny ve smyslu zásad napoleonské strategie. Jezdecká ve svém výcviku ustrnulo a vůdcové ztrácejí porozumění pro použití jezdecká. V roce 1866 vidíme jezdecká táhnoucí krokem za pěchotou a Moltke sám přiznává, že ho nebylo využito.

Nejdůležitější podmínkou úspěchu jezdecká je stanovit mu úkol, v němž může plně rozvinouti své vlastnosti. Po